



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobců: **a) nezl. M. M., b) V. M. a c) nezl. M. a M.**, všichni zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutím ministra vnitra ze dne 12. 11. 2018, č. j. MV-105582-5/SO-2018, č. j. MV-105580-6/SO-2018, a č. j. MV-105581-5/SO-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 9. 2019, č. j. 11 A 11/2019 - 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor všeobecné správy, oddělení státního občanství a matrik (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutími ze dne 19. 4. 2018, č. j. VS-3871/835.3/2-2017, č. j. VS-3872/835.3/2-2017, a č. j. VS-3870/835.3/2-2017, vycházejí z § 11 a § 13 odst. 1 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (dále také jen „zákon o státním občanství“), nevyhovělo žádostem žalobců o udělení státního občanství České republiky.

[2] Ministr vnitra shora uvedenými rozhodnutími zamítl rozklady žalobců a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

II.

[3] Žalobci napadli rozhodnutí ministra vnitra (dále jen „napadená rozhodnutí“) žalobami u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který nejprve rozhodl

podle § 39 odst. 1 s. ř. s. o jejich spojení ke společnému projednání a následně je v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl.

[4] Městský soud předeslal, že z rozhodnutí správních soudů ve věcech udělování státního občanství je zřejmý důraz na zákaz libovůle při správním uvážení a zákaz rozšiřování důvodů se zdůrazněním základních principů správního řízení, nevyplyvá z nich však nárok na udělení státního občanství, a to ani v situaci, kdy by byly splněny podmínky pro udělení státního občanství „nadstandardním způsobem“. Poukázal také na rozsudek ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012 - 76, v němž se Nejvyšší správní soud vyjádřil k otázce zachování principu jednoty státního občanství rodiny jako jednoho z kritérií při rozhodování o udělení státního občanství.

[5] Městský soud dále zdůraznil, že při posouzení žádostí žalobců o udělení státního občanství byly správní orgány povinny zvážit všechny skutkové okolnosti daných případů, zejména nízký věk žalobců a jejich závislost na rodičích, a to přesto, že o naplnění ostatních podmínek pro udělení státního občanství nebylo mezi účastníky řízení sporu. Jelikož žalobci v době rozhodování správních orgánů vzhledem ke svému nízkému věku reálně teprve začali navazovat hlubší vztahy k osobám stojícím mimo jejich rodinu a jejich nejbližší rodinní příslušníci nezískali české státní občanství, přisvědčil městský soud (vycházející ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 - 29) žalovanému, že udělením českého státního občanství žalobcům by byl narušen princip jednoty státního občanství rodiny. Ač žalobci s takovým závěrem nesouhlasí, netvrdí nic, co by skutečně dokládalo, že by jejich vztah k osobám mimo jejich nejbližší rodinu byl hlubšího a dlouhodobějšího charakteru; samotná skutečnost, že se starší žalobci zdržují na území České republiky deset let, hovoří česky nebo že navštěvují mezinárodní školu, je v tomto ohledu nedostatečná.

[6] Městský soud dále neshledal, že by při posuzování naplnění podmínek pro udělení státního občanství žalobcům žalovaný zneužil správního uvážení. Žalovaný správně přihlédl k zásadě jednotnosti státního občanství v rodině a k nízkému věku žalobců, a s ohledem na to uzavřel, že z důvodu jejich závislosti na rodině je vhodné jim ponechat jejich stávající občanský status. Skutečnost, že tyto závěry jsou pro žalobce nepříznivé, sama o sobě nezakládá nezákonnost napadených rozhodnutí, respektive zneužití správního uvážení žalovaným. Městský soud také uvedl, že žalovaný řádně a úplně zjistil skutkový stav, v napadených rozhodnutích se vypořádal se všemi okolnostmi, které žalobci uvedli ve svých rozkladech, a nevybočil z mezí a hledisek, které zákon o státním občanství upravuje pro hodnocení žádostí cizinců o udělení státního občanství. Žalovaný správně přezkoumal dosavadní průběh řízení se zohledněním všech relevantních skutečností a s přihlédnutím k daným zcela konkrétním a žalobci opakovaně uváděným okolnostem tohoto konkrétního řízení rozhodl v rámci svých rozhodovacích pravomocí. Z napadených rozhodnutí přitom zcela jednoznačně, určitě a srozumitelně vyplývají úvahy žalovaného, týkající se všech relevantních okolností, včetně odůvodnění toho, v čem je spatřován důvod neudělení státního občanství. Správní orgány podle městského soudu tedy nerozhodovaly na základě libovůle či přepjatě formalisticky a neporušily zásadu přiměřenosti, ani zásadu legitimního očekávání.

III.

pokračování

[7] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) nyní proti rozsudku městského soudu brojí kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhují napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Stěžovatelé především městskému soudu vytýkají, že při posuzování jejich žádostí o udělení českého státního občanství v napadeném rozsudku vycházel ze zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky (dále jen „zákon č. 40/1993 Sb.“), který v době podání jejich žádostí u úřadu Městské části Praha 13 dne 14. 8. 2017 již nebyl platný a účinný. Městský soud proto stěžejní spornou otázku nesprávně právně posoudil a napadený rozsudek zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.

[9] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku podle stěžovatelů zakládá i skutečnost, že do něj městský soud téměř doslova převzal odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 - 29, a dostatečně jej nepřizpůsobil nyní posuzované věci. Stěžovatelé nadto zdůrazňují, že v citovaném rozsudku se kasační soud věnoval skutkově značně odlišné situaci. Žadatelkou o udělení státního občanství České republiky byla pouze jedna osmiletá dívka, jejíž matka žádala o udělení českého státního občanství (neúspěšně), a která neuváděla žádné vazby na Českou republiku mimo svoji nukleární rodinu, resp. matku. Kasační soud zde sice rovněž (shodně jako v nyní posuzované věci správní orgány a městský soud) vyslovil, že udělením státního občanství osmileté žadatelce by byl porušen princip jednoty občanství v rodině, když žadatelka nedoložila žádné okolnosti, které by poukazovaly na to, že její vztahy mimo nejbližší rodinu by byly hlubšího a dlouhodobějšího charakteru. Stěžovatelé však mají za to, že sami míru integrace mimo nukleární rodinu řádně tvrdili a prokázali.

[10] Stěžovatelé dále v kasační stížnosti nesouhlasí se závěrem městského soudu ohledně aplikace zásady jednotnosti státního občanství v rodině a integrace stěžovatelů do společnosti. Vytýkají městskému soudu, že do odůvodnění napadeného rozsudku pouze převzal názor žalovaného a svou obecnou argumentaci nikterak nevztahoval ke konkrétním skutkovým okolnostem stěžovatelů, resp. ji uváděl navzdory těmto skutkovým okolnostem. Stěžovatelé tedy trvají na své argumentaci, že napadená rozhodnutí byla nezákonná a nepřezkoumatelná, a jelikož městský soud argumentaci uvedenou v těchto rozhodnutích převzal, zatížil i napadený rozsudek vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti. Stěžovatelé dále namítají, že zásada jednotného občanství v rodině, ač správními orgány i soudy aplikována, nemá žádnou oporu v zákoně. Lze sice říci, že do určitého věku probíhá integrace primárně, či až výhradně v rámci nukleární rodiny, nelze však tento názor používat obecně bez další návaznosti na konkrétní nezletilé dítě. I Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012 - 76, vyslovil, že zásadu jednotného občanství v rodině nelze absolutizovat a odhlížet od konkrétních skutečností posuzovaného případu. Správní orgány a městský soud však přesně takovým způsobem v nyní posuzované věci postupovaly a své závěry založily pouze na nízkém věku stěžovatelů a ruském státním občanství jejich rodičů; tím svá rozhodnutí zatížily vadou nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti. Stěžovatelé mají za to, že i když jsou materiálně stále závislí na svých rodičích, psychicky a sociálně mají již vytvořeny velmi silné sociální vazby i mimo nukleární rodinu, a to zejména díky svým intenzivním mimoškolním aktivitám.

[11] Stěžovatelé poukazují na to, že pokud by bylo opravdu na místě zachovávat zásadu jednotného občanství tak absolutně, jak to učinily správní orgány a městský soud, pak by v podstatě ztratilo smysl ustanovení zákona o udělování státního občanství samostatně nezletilému dítěti; pro stěžovatele by tak bylo v podstatě nemožné do doby jejich zletilosti české státní občanství nabýt. Pokud však nejstarší ze stěžovatelů podá žádost za dva roky (až bude plnoletý), jedinou změnou v intenzitě jeho vazeb na Českou republiku bude plynutí času. Takový výklad je však podle stěžovatelů zcela v rozporu se smyslem zákona o státním občanství a je přepjatě formalistický. Předestřený výklad zásady jednotnosti státního občanství v rodině přitom neaplikují bezvýhradně ani správními orgány. Již v řízení před správními orgány a městským soudem stěžovatelé odkázali na případ vedený pod sp. zn. VS-4018/835.3/2-2016, týkající se nezletilé dívky, které správní orgány udělily české občanství z důvodu, že brzy dosáhne věku 15 let, a odhlédly od zásady jednotnosti občanství rodičů a dětí právě s ohledem na míru integrace nezletilé. K tomu stěžovatelé zdůrazňují, že v uvedeném případě byla žadatelka mladší než nejstarší ze stěžovatelů, neměla mimoškolní aktivity v množství a intenzitě jako stěžovatelé, a její integrace proto probíhala jen v rámci povinné školní docházky a v rámci nukleární rodiny. Následně bylo občanství uděleno i jejímu mladšímu bratrovi. Správní orgány ani městský soud však tyto skutečnosti řádně nezvažily. Stěžovatelé také uvádějí, že z českého právního řádu byla odstraněna zásada jediného státního občanství, v případě udělení státního občanství stěžovatelům tedy budou mít oproti rodičům jedno státní občanství navíc, ale stále budou sdílet jednotné občanství ruské a zásada jednotnosti občanství tak nebude porušena.

[12] Stěžovatelé jsou si vědomi toho, že ani při splnění podmínek stanovených v § 13 a § 14 zákona o státním občanství není na udělení státního občanství právní nárok. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 As 31/2005 - 78, však dovozují, že z tohoto zákona nevyplývá, že by na jeho udělení v takovém případě nebylo ani subjektivní právo. Podle stěžovatelů tedy, i když z citovaných ustanovení zákona o státním občanství neplyne právo na vyhovění žádosti o udělení státního občanství, plyne z nich povinnost správních orgánů vést řádně správní řízení o žádosti splňující zákonem stanovené podmínky. Ač je rozhodování o udělení státního občanství výrazem svrchované státní suverenity, neznamená to, že by se jednalo o „milost“ rozhodujícího státního orgánu odrážející jeho vlastní neomezenou suverenitu a volnost bez jakýchkoliv mantinelů vytyčených zásadami fungování právního státu. Podmínky pro udělení státního občanství stanovuje zákonodárce, nikoliv státní orgány. Stěžovatelé na podporu svých závěrů poukazují na judikaturu Nejvyššího správního soudu ve věcech státního občanství, která se jednoznačně vyvíjí ve prospěch žadatelů o státní občanství, a to na rozsudky ze dne 18. 12. 2008, č. j. 5 As 47/2008 - 92, či ze dne 20. 8. 2009, č. j. 5 As 39/2009 - 81, zdůrazňující při posuzování žádostí o udělení státního občanství zásadu přiměřenosti.

[13] Stěžovatelé také nesouhlasí se závěrem městského soudu, že není oprávněn hodnotit správní uvážení. To, že posouzení splnění podmínky podle § 13 zákona o státním občanství závisí na správním uvážení, a právě nesplnění této podmínky je důvodem zamítnutí žádosti, ještě podle stěžovatelů neznamená, že v rámci soudního přezkumu bude posouzení správních orgánů bez dalšího akceptováno. Takový postup by byl formalistický a ochuzoval by stěžovatele o zaručené právo na soudní přezkum. Stěžovatelé zdůrazňují,

pokračování

že smysl správního uvážení spočívá v jeho objektivizovaném uplatnění, a proto správní uvážení nemůže znamenat libovůli správních orgánů a vést k objektivně nepodloženým závěrům. Stěžovatelé jsou tedy přesvědčení o tom, že v jejich případě ve vztahu k aplikaci správního uvážení správní orgány porušily také zásadu zákazu libovůle, respektive zásadu legitimního očekávání. Žalovaný byl v napadeném rozhodnutí povinen řádně a přesvědčivě vysvětlit důvod odchýlného přístupu a následného rozhodnutí ve věcech sp. zn. VS-4018/835.3/2-2016 a VS-4019/835.3/2-2016. Ten však svůj odlišný postup vysvětlil pouze tak, že se jednalo o ojedinělý případ, kdy žadatelka byla na rozdíl od stěžovatelů dostatečně integrována do společnosti. S takovým odůvodněním se však stěžovatelé neztotožňují. Právnímu zástupci stěžovatelů je z jeho praxe známo, že v případě stěžovatelů je integrace do české společnosti prokázána více do hloubky než oproti zmíněné žadatelce. Městský soud se touto argumentací podle stěžovatelů nezabýval vůbec.

[14] Stěžovatelé nakonec správním orgánům vytýkají, že neodůvodnily, proč zamítly žádost nejmladšího ze stěžovatelů o prominutí splnění podmínky zakotvené v § 14 odst. 1 zákona o státním občanství, respektive uvedly, že tuto neprominuly s odkazem na nedostatečnou integraci stěžovatele v souvislosti se zásadou jednotného občanství v rodině. Tato argumentace se však týká otázky splnění podmínky podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, tedy prokázání integrace, která je systematikou zákona nezávislá na podmínkách podle § 14 téhož zákona. Pokud správní orgán neseznal splnění podmínky podle § 13 odst. 1 citovaného zákona, měl možnost zamítnout žádost nejmladšího ze stěžovatelů z tohoto důvodu. Samotná nedostatečná integrace do české společnosti neodůvodňuje, proč by bez dalšího měla být zamítnuta žádost o prominutí podmínky délky pobytu vyplývající z § 14 odst. 1 uvedeného zákona.

IV.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí. K námitce ohledně nesprávně užitého zákona městským soudem uvádí, že ji shledává částečně důvodnou, neboť soud skutečně poukazuje na ustanovení zákona č. 40/1993 Sb. Tímto se však městský soud dopustil pouze formálního pochybení, přičemž z hlediska obsahového se v napadeném rozsudku řádně zabýval otázkou integrace stěžovatelů do české společnosti ve smyslu § 13 zákona o státním občanství. Vzhledem k tomu, že argumentace soudu vycházející ze zákona č. 40/1993 Sb. nepředstavuje ve vztahu k nevyhovění žalobám stěžovatelů zásadní a jedinou argumentaci, nemá podle žalovaného toto pochybení městského soudu vliv na věcnou správnost posouzení dané věci, respektive na zákonnost rozsudku.

[16] Další kasační argumentace je podle žalovaného totožná s tou uplatněnou stěžovateli již v rozkladech a správních žalobách, a jelikož se jí věnoval v napadených rozhodnutích, nepovažuje nyní za nutné se jí opětovně zabývat. V podrobnostech proto odkazuje na napadená rozhodnutí. Pouze v obecnosti dodává, že v posuzovaném případě nebyla splněna podmínka podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, neboť bylo jednoznačně prokázáno, že stěžovatelé nejsou integrováni do české společnosti. Žalovaný přitom v napadených rozhodnutích dostatečně odůvodnil, proč nebylo stěžovatelům státní občanství uděleno.

[17] Ve vztahu k nejmladšímu ze stěžovatelů žalovaný zdůraznil, že jeho žádosti o udělení státního občanství správní orgány nevyhověly z důvodu nesplnění podmínky podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství a nikoliv pro nesplnění podmínky podle § 14 odst. 1 téhož zákona, jak namítají stěžovatelé.

V.

[18] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatelé napadají rozsudek městského soudu mimo jiné pro vadu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku je přitom vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by ji stěžovatelé sami nenamítali.

[21] Jak již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vyslovil, s kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je nutno zacházet obezřetně, neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen, což není v zájmu ani účastníků řízení, ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení před správními soudy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25).

[22] Problematika nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí je v judikatuře Nejvyššího správního soudu bohatě zastoupena (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námítky za liché či mylné, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě, proč podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná rovněž i v případě, kdy soud opomněl vypořádat některou z uplatněných námitek, nebo pokud odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje pasáže citované z jiného rozhodnutí, které se však týkalo skutkově i právně odlišné věci, aniž by soud rozvedl způsob aplikace závěrů vyslovených v takovém rozhodnutí na posuzovaný případ.

[23] Stěžovatelé konkrétně v kasační stížnosti vytýkají městskému soudu, že ve vztahu k otázce aplikace zásady jednotnosti státního občanství v rodině a posouzení integrace stěžovatelů do české společnosti pouze do odůvodnění napadeného rozsudku převzal názor žalovaného obsažený v napadených rozhodnutích a svou obecnou argumentaci nikterak nevztahoval ke konkrétním skutkovým okolnostem stěžovatelů, resp. ji uváděl navzdory těmto skutkovým okolnostem. Jelikož stěžovatelé už ve svých žalobách namítali

pokračování

nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí a městský soud argumentaci uvedenou v těchto rozhodnutích převzal, zatížil i napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti. Stěžovatelé v kasační stížnosti tedy dovozují nejen nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, ale i napadených rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

[24] Nejvyšší správní soud předesílá, že shledal-li by nyní, že napadená rozhodnutí skutečně byla nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, byl by dán důvod pro zrušení napadeného rozsudku i napadených rozhodnutí. Kasační soud však napadená rozhodnutí posoudil a úměrně míře obecnosti kasační argumentace uzavírá, že se žalovaný v napadených rozhodnutích s problematikou aplikace zásady jednotnosti státního občanství v rodině a posouzení integrace stěžovatelů do české společnosti řádně v rozsahu námitek obsažených v rozkladech stěžovatelů vypořádal. Nezatížil proto svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

[25] Rovněž napadený rozsudek výše uvedeným kritériím přezkoumatelnosti odpovídá. Důvody, které městský soud vedly k zamítnutí žalob, jsou z odůvodnění napadeného rozsudku seznatelné. Městský soud vylíčil konkrétní skutkové okolnosti, o něž napadený rozsudek opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti žalob, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl. Neopomenul se přitom vypořádat se žádnou z žalobních námitek.

[26] Co se týče argumentace stěžovatelů ohledně aplikace zásady jednotnosti státního občanství v rodině a posouzení integrace stěžovatelů do české společnosti, nezjistil Nejvyšší správní soud, že by městský soud v napadeném rozsudku pouze převzal závěry žalovaného. Z napadeného rozsudku je zřejmé, že městský soud shledal úvahy žalovaného věcně správnými, ale doplnil je též svými vlastními závěry. Nadto kasační soud zdůrazňuje, že ve své judikatuře již mnohokrát vyslovil, že přisvojení si věcně správných závěrů žalovaného soudem nepovažuje za pochybení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130). Namítanou vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů tudíž v tomto ohledu napadený rozsudek netrpí.

[27] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů ve smyslu výše citované judikatury nezakládá ani stěžovateli vytýkaný postup městského soudu, který do odůvodnění napadeného rozsudku převzal odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013 - 29. Je sice pravda, že městský soud při posuzování otázky integrace stěžovatelů do české společnosti a související otázky aplikace zásady jednotnosti státního občanství v rodině vycházel mimo jiné z týchž rozsudků Nejvyššího správního soudu (ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 As 31/2005 - 78, ze dne 24. 6. 2010, č. j. 5 As 73/2009 - 91, ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012 - 76), jako kasační soud v citovaném rozsudku č. j. 4 As 142/2013 - 29 a část odůvodnění napadeného rozsudku (v odstavcích 26 až 29) se shoduje i přímo se závěry uvedenými v rozsudku č. j. 4 As 142/2013 - 29, Nejvyšší správní soud však takový postup neshledává vadným, neboť městským soudem použité závěry ohledně integrace stěžovatelů do české společnosti a zásady jednoty státního občanství jsou na právě posuzovanou věc přílehlavé a městský soud je rovněž doplnil o vlastní úvahy s ohledem na skutkové okolnosti nynějšího případu. Sami stěžovatelé ostatně se závěry městského soudu v kasační stížnosti polemizují, což by u nepřezkoumatelného rozsudku nebylo možné. Nesouhlas stěžovatelů s odůvodněním

a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, či ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163). Lze dodat, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelů o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje rozsudek přezkoumat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35).

[28] Kasační soud tedy neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ani pro nesrozumitelnost, přičemž nezjistil ani jinou vadu řízení před městským soudem, jež by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozsudku. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tudíž není naplněn.

[29] Nejvyšší správní soud se proto zabýval zbylou kasační argumentací podřaditelnou pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[30] Stěžovatelé především namítají, že městský soud v napadeném rozsudku při posuzování jejich žádostí o udělení státního občanství vycházel ze zákona č. 40/1993 Sb., ač tento zákon již v době podání jejich žádostí dne 14. 8. 2017 (v účinnosti byl zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů) u úřadu Městské části Praha 13 nebyl platný ani účinný, a zatížil tudíž napadený rozsudek vadou nezákonnosti.

[31] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že všichni tři stěžovatelé podali své žádosti o udělení státního občanství dne 14. 8. 2017, tedy již za účinnosti zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (účinnosti nabyt dne 1. 1. 2014). Z napadeného rozsudku je zřejmé, že městský soud již neplatného a neúčinného zákona č. 40/1993 Sb. užil v odstavci 23 (kde citoval § 7 odst. 1 tohoto zákona, stanovující podmínky pro udělení státního občanství České republiky), v odstavci 24 (kde uvedl, že na udělení státního občanství není právní nárok ani při naplnění podmínek podle § 7 odst. 1 tohoto zákona), v odstavci 26 (v němž uvedl, že byt všichni stěžovatelé naplnili z formálního hlediska příslušné podmínky podle § 7 odst. 1 tohoto zákona, nelze odhlédnout od všech skutkových okolností daného případu, neboť stěžovatelé jsou vzhledem ke svému věku dosud značně závislí na svých rodičích) a v odstavci 35 (v němž opět vyslovil, že ani při splnění všech podmínek pro udělení státního občanství podle § 7 odst. 1 tohoto zákona nemusí být žádosti vyhověno). Městský soud v odstavci 26 napadeného rozsudku rovněž zdůraznil, že mezi účastníky řízení nebylo sporu o tom, jestli stěžovatelé splnili podmínky podle § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., ale o tom, zda s ohledem na všechny skutkové okolnosti daného případu (zejména závislost stěžovatelů na rodičích způsobnou jejich nízkým věkem a související naplnění zásady jednoty státního občanství v rodině) mělo být stěžovatelům státní občanství uděleno.

[32] K otázce užití nesprávného právního předpisu se již vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 - 87. V něm vyslovil, že „[s]oud ve správním soudnictví vždy v posuzované věci zkoumá, zda právní předpis nebo jeho ustanovení, která byla použita, na věc skutečně dopadají. Použití právního předpisu

pokračování

nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu (rozsudku krajského soudu), mohlo-li mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách. Soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž.“

[33] Podle § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky: a) má na území České republiky ke dni podání žádosti po dobu nejméně pěti let povolen trvalý pobyt a po tuto dobu se zde převážně zdržuje, b) prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbyde dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území České republiky, c) nebyla v posledních pěti letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, d) prokáže znalost českého jazyka a e) plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky,³⁸ povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

[34] Podle § 13 zákona o státním občanství, státní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14. Ustanovení § 14 zákona o státním občanství přitom obsahuje podmínky obdobné těm uvedeným v § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb.

[35] Nejvyšší správní soud předesílá, že v nynější věci se městský soud v napadeném rozsudku nezabýval naplněním podmínek podle (v odstavci 23 napadeného rozsudku) citovaného § 7 odst. 1 již neplatného a neúčinného zákona č. 40/1993 Sb., ale zvažoval při zohlednění konkrétních skutkových okolností míru integrace stěžovatelů do české společnosti a posuzoval, zda-li by udělením státního občanství stěžovatelům nedošlo k narušení principu jednoty státního občanství v rodině coby jednoho z kritérií při rozhodování o udělení státního občanství, jak bylo definováno například v již citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 31/2012 - 76. Ač se tedy městský soud v napadeném rozsudku dopustil pochybení v tom ohledu, že citoval a několikrát poukázal na § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., stěžejní spornou argumentaci ohledně integrace stěžovatelů v české společnosti však v napadeném rozsudku nezaložil na tomto ustanovení, ale dostatečně ji v odstavcích 26 až 29 vypořádal ve smyslu § 13 zákona o státním občanství (ač na toto ustanovení přímo nepoukázal). Zabýval se přitom vztahy stěžovatelů jak v rodině, tak i mimo ni, a přisvědčil žalovanému, který při zvažování toho, zda stěžovatelům udělit české státní občanství, přihlédl k zásadě jednotnosti státního občanství v rodině a k nízkému věku stěžovatelů a z důvodu jejich závislosti na rodině shledal, že je vhodné stěžovatelům ponechat jejich stávající občanský status.

[36] Nadto, vycházejí z výše citovaného usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Afs 51/2007 - 87 Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že v užití § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb. a výslovné neužití § 13 zákona o státním občanství v napadeném

rozsudku nemohlo mít v nynější věci za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových a právních otázek obsažených v žalobních námítkách stěžovatelů. I přes užití norem neplatného a neúčinného zákona (práva, které na věc již nedopadá) městským soudem kasační soud dospěl k závěru, že by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl stejný (městský soud by žaloby stěžovatelů zamítl, neboť zastával názor shodný se správními orgány, podle nějž nebyly splněny podmínky pro udělení státního občanství stěžovatelům). Z uvedeného vyplývá, že pochybení městského soudu spočívající v odkazu na neplatné a neúčinné právo v dané věci nemohlo ovlivnit zákonnost napadeného rozsudku. Napadený rozsudek pro uvedené pochybení městského soudu tedy nebylo nutné pro nezákonnost rušit.

[37] Stěžovatelé dále v kasační stížnosti nesouhlasí se závěry městského soudu (který přisvědčil závěrům žalovaného) ohledně stěžejní sporné argumentace týkající se naplnění podmínek k udělení státního občanství České republiky stěžovatelům, konkrétně pak s posouzením otázky integrace stěžovatelů do české společnosti (a související zásady jednotnosti státního občanství v rodině). Stěžovatelé jsou přesvědčeni o tom, že k udělení českého státního občanství splňují jak podmínky podle § 14 zákona o státním občanství, tak i podmínku podle § 13 tohoto zákona. Mají za to, že i když jsou materiálně stále závislí na svých rodičích, psychicky a sociálně mají již vytvořeny velmi silné sociální vazby i mimo nukleární rodinu, a to zejména díky svým intenzivním mimoškolním aktivitám. Ač z ustanovení § 13 a § 14 zákona o státním občanství neplyne stěžovatelům právo na vyhovění žádosti o udělení státního občanství, plyne z nich povinnost správních orgánů vést řádně správní řízení o žádosti splňující zákonem stanovené podmínky. Správní orgány jsou povinny dbát zásady přiměřenosti správních rozhodnutí a ve vztahu k aplikaci správního uvážení také zásadu zákazu libovůle, respektive zásadu legitimního očekávání. Těmto svým povinnostem však v nyní posuzovaném případě nedostály. Konkrétně žalovaný podle stěžovatelů pochybil tím, že v napadeném rozhodnutí řádně a přesvědčivě nevysvětlil důvod odchylného přístupu a následného rozhodnutí ve věcech sp. zn. VS-4018/835.3/2-2016 a VS-4019/835.3/2-2016. Stěžovatelé rovněž nesouhlasí se závěrem městského soudu, že není oprávněn hodnotit správní uvážení správních orgánů. To, že posouzení splnění podmínky podle § 13 zákona o státním občanství závisí na správním uvážení, a právě její nesplnění je důvodem zamítnutí žádosti, ještě podle stěžovatelů neznamená, že v rámci soudního přezkumu bude posouzení správních orgánů bez dalšího akceptováno. Takový postup by byl formalistický a ochuzoval by stěžovatele o zaručené právo na soudní přezkum.

[38] Nejvyšší správní soud předesílá, že naplnění podmínek k udělení státního občanství České republiky podle § 14 zákona o státním občanství není mezi účastníky sporné (až na výjimku viz odstavec 51 tohoto rozsudku). Stěžovatelé nesouhlasí zejména se závěrem správních orgánů a městského soudu, že nesplňují podmínku integrace podle § 13 téhož zákona.

[39] Podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství lze státní občanství České republiky udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14 tohoto zákona. Jedná se o základní podmínku pro nabytí státního občanství. Státní občanství je totiž pojímáno jako svazek se státem, založený na tzv.

pokračování

„skutečném poutu“ (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2014, sp. zn. I. ÚS 2486/13). Integraci je nutno posuzovat v kontextu obsahu státního občanství. Nabytím státního občanství jednotlivec získává řadu významných práv, mimo jiné právo přímo ovlivňovat fungování státu prostřednictvím voleb, či přístup k řadě veřejných funkcí. Stejně tak získává i právo na ochranu ze strany státu. Na druhé straně z občanství vyplývá řada povinností vůči státu jako věrnost, závazek k jeho obraně, dodržování právních předpisů i mimo území státu. Nelze přehlédnout i fakt, že státní občanství České republiky je branou k občanství Evropské unie, a výrazně tak usnadňuje pobyt i v jiných členských státech Unie, včetně pohybu a pobytu jeho rodinných příslušníků.

[40] Koncepce právní úpravy státního občanství tradičně vychází z principu suverenity státní moci, a je proto výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se nabývá a pozbývá státní občanství (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, či ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99). Z judikatury Ústavního soudu lze dále dovodit, že pokud cizinci občanství není uděleno, nezasahuje se tím do žádného ústavně chráněného práva (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 5/16). Stát má tak při rozhodování o nabývání státního občanství cizincem značně široký prostor pro uvážení, které má však v právním státě vytyčené „mantinely“ a stanovená „pravidla hry“ (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 142/2013 - 29 a v něm uvedenou judikaturu).

[41] V rámci (správního) uvážení jsou správní orgány limitovány nejenom zákonem, ale i tím, co jim žadatel o státní občanství sdělí. Jedná se o řízení zahajované na žádost, jehož nepostradatelnou součástí je i zaslaný životopis žadatele [§ 19 písm. f) zákona o státním občanství]. V životopise žadatel uvede zejména údaje o svém pobytu na území České republiky, včetně délky zahraničních pobytů během této doby, pracovní nebo jiné výdělečné činnosti a studiu v České republice a rodinném a společenském životě. Jde tedy o formu sebezprezentace žadatele o státní občanství, ve které se snaží státu (zastupovanému správními orgány) vyličít, proč by se právě on měl stát jeho občanem, a to sdělením faktů podporujících splnění zákonné podmínky, že je integrován do společnosti v České republice.

[42] Jak již uvedeno, řízení o udělení státního občanství je řízením o žádosti. Je na žadateli, aby vlastními tvrzeními a jejich doložením potřebnými důkazy nebo alespoň označením takových důkazů odůvodnil svou žádost o udělení státního občanství, neboť je již integrován do společnosti v České republice. Správní orgány nemají povinnost žadatele vyzývat k doplnění jeho životních reálií či obecně důvodů, pro které by se právě on měl stát státním občanem (vyjma např. situací, kdy podklady jsou neúplné či nejasné); tím by nepřipustně zasahovaly do řízení, neboť samy budou o žádosti a důvodech pro udělení státního občanství rozhodovat. Nelze vyloučit, že informace relevantní k posouzení žádosti o státní občanství (mimo životopis) žadatel uvede i v průběhu řízení.

[43] V nynější věci správní orgán prvního stupně ve všech třech rozhodnutích o neudělení státního občanství stěžovatelům k naplnění podmínky integrace podle § 13 zákona o udělení státního občanství předdeslal, že pracovní integraci se s ohledem na nízký věk stěžovatelů nezabýval, a následně uzavřel, že z hlediska rodinného a společenského nebyla prokázána dostatečná integrace stěžovatelů. Stěžovatelům bylo v době podání

žádosti 4, 12 a 14 let, oba jejich rodiče i samotní stěžovatelé jsou státními občany Ruské federace, přičemž rodinná a společenská integrace osob v tomto věku se odehrává hlavně prostřednictvím jejich nejbližší rodiny, tedy rodičů a sourozenců. Vzhledem k tomu, že nikdo z těchto osob nemá české státní občanství, může rodinná integrace do české společnosti probíhat jen v omezeném rozsahu, který zatím nepostačuje pro udělení státního občanství České republiky. Oba rodiče stěžovatelů přitom v průběhu řízení před správními orgány o udělení státního občanství stěžovatelům vyslovili, že zatím o udělení státního občanství České republiky pro sebe nežádají, neboť se necítí být dostatečně připraveni na absolvování testu o prokázání znalosti českého jazyka a základní znalosti ústavního systému České republiky a základní orientace v kulturně-společenských, zeměpisných a historických realitách České republiky. To podle správního orgánu prvního stupně pouze podtrhuje závěr, že prostřednictvím rodičů stěžovatelé zatím nejsou schopni dosáhnout potřebné míry integrace. Správní orgán prvního stupně nadto zohlednil zásadu jednotného státního občanství v rodině, respektive zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí. Ve vztahu ke stěžovatelce c) a stěžovateli b) rovněž správní orgán prvního stupně vyslovil, že společenskou integraci do české společnosti nemůže v jejich případě a v době posuzování dostatečně intenzivně zajistit ani jejich školní docházka do cizojazyčné školy; stěžovatelé [stěžovatelka c) od 4 let, stěžovatel b) od 7 let] navštěvují The Prague British School, kde vyučovacím jazykem je jazyk anglický, a stěžovatelé ve škole neabsolvovali samostatný předmět český jazyk.

[44] Žalovaný se v napadených rozhodnutích zcela ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně, neboť dospěl k závěru, že stěžovatelé nejsou dostatečně integrováni do společnosti v České republice ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o státním občanství. Stěžovatelé jsou s ohledem na svůj nízký věk dosud plně závislí na svých rodičích (občanstvím Ruské federace), kteří (jak sami uvádějí) neovládají český jazyk na příliš dobré úrovni. Vazba na rodiče je v tomto případě určující a ostatní sociální vazby, které účastníci do doby rozhodování žalovaného vytvořili, jim nelze klást na roveň. Rodiče stěžovatelů nemají státní občanství České republiky (ani o ně zatím nežádají), integrace stěžovatelů do společnosti v České republice tedy z hlediska rodinného nebyla dovršena. Žalovaný také poukázal na zásadu jednotného státního občanství v rodině. Sociální integrace stěžovatelů rovněž podle žalovaného nemohla být zcela završena s ohledem na nízký věk stěžovatelů. Skutečnost, že stěžovatelé navštěvují předškolní vzdělávání [stěžovatel a)] či plní povinnou školní docházku a navštěvují zájmové kroužky [stěžovatel b) a stěžovatelka c)], není dostačujícím faktorem pro plnou sociální integraci stěžovatelů; pevné sociální vazby se budou teprve vytvářet v pozdějším věku.

[45] Městský soud v napadeném rozsudku přisvědčil žalovanému, že vzhledem k nízkému věku stěžovatelů, kteří reálně teprve začínají navazovat hlubší vztahy k osobám stojícím mimo jejich rodinu, a kdy nejbližší rodinní příslušníci nezískali české státní občanství, by udělením českého státního občanství stěžovatelům byl narušen princip jednoty státního občanství rodiny. K nesouhlasu stěžovatelů s tímto závěrem žalovaného městský soud uvedl, že stěžovatelé neuvedli nic, co by skutečně prokazovalo, že by jejich vztah k osobám mimo jejich nejbližší rodinu byl hlubšího a dlouhodobějšího charakteru. Ani skutečnost, že se stěžovatelé dlouhodobě zdržují na území České republiky, hovoří česky, navštěvují zde předškolní a školní zařízení v tomto ohledu nepostačuje. Městský

pokračování

soud s ohledem na uvedené skutečnosti ve shodě se správními orgány zhodnotil, že bylo vhodné ponechat stěžovatelům stávající občanský status a české občanství jim neudělit.

[46] Právě předestřenému posouzení správních orgánů a městského soudu nemá Nejvyšší správní soud co vytknout a plně se s ním ztotožňuje. Správní orgány i městský soud pro výše uvedené správně dospěly k závěru, že stěžovatelé nejsou plně integrováni ve společnosti, respektive, že mezi Českou republikou a stěžovateli není skutečné pouto.

[47] Stěžovatelé v řízeních před správními orgány (a dále v řízení před městským soudem) ke svému skutečnému poutu s Českou republikou uváděli pouze to, že na území České republiky žijí se svými rodiči a prarodiči od roku 2009 [kromě stěžovatele a), který se zde až v roce 2013 narodil], začali zde navštěvovat předškolní a školní zařízení (Prague British School) a rovněž se věnují různým mimoškolním aktivitám, Českou republiku považují za svůj domov, mají tu celou svou rodinu a rádi by zde žili a studovali nadále. Stěžovatelé mají státní občanství Ruské federace, stejně jako jejich rodiče; ti o státní občanství České republiky nepožádali, neboť se necítí být ještě připraveni na složení nutných jazykových a vědomostních testů. Vazby na rodiče jsou přitom pro stěžovatele s ohledem na jejich věk určující, neboť jsou na rodičích závislí. Stěžovatelé v průběhu správního (i soudního) řízení konkrétně netvrdili (a neprokazovali), že by měli jiné hluboké vazby na státní občany České republiky nebo osoby zde usazené. Neuvedli ani indicie o tom, že by na území České republiky byli sociálně integrováni natolik (že by tato skutečnost byla významnější, než naplnění zásady jednotnosti státního občanství v rodině), aby se dalo hovořit o skutečném poutu s Českou republikou. Navštěvování mezinárodního školního a předškolního zařízení, mimoškolní aktivity, soukromá výuka češtiny, česká chuva takovou indicii samy o sobě nepředstavují. Podmínka rodinné či sociální integrace není bez dalšího splněna ani na základě skutečnosti, že stěžovatelé i jejich rodiče mají na území České republiky trvalý pobyt. Jde totiž v konečném důsledku o prokázání skutečného poutu s Českou republikou. Stěžovatelé tedy v žádosti o udělení státního občanství a ani v průběhu správního a soudního řízení neuvedli žádné další skutečnosti, které by mohly skutečnému poutu s Českou republikou nasvědčovat (a to ohledně všech forem integrace). Řízení o udělení státního občanství je přitom (jak výše uvedeno) řízením o žádosti. Bylo tedy na stěžovatelích (žadatelích), aby vlastními skutkovými tvrzeními a jejich doložením potřebnými důkazy nebo alespoň označením takových důkazů, odůvodnili své žádosti o udělení státního občanství tím, že jsou již dostatečně integrováni do společnosti v České republice.

[48] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s námitkou stěžovatelů, že zásada jednotného občanství v rodině byla v nynějším případě nepřipustně absolutizována. Tato zásada má přispět k nerušenému výkonu práva na rodinný život, garantovanému mimo jiné článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Současné jejím uplatněním lze předcházet možnému obcházení zákona ze strany rodičů, kteří jinak nesplňují podmínky pro udělení státního občanství. V projednávané věci k absolutizaci této zásady nedošlo. Správní orgány plnou integraci stěžovatelů, i přes důraz na výše uvedenou zásadu, správně neshledaly z jiných důvodů (viz výše). V rámci rodinné integrace jsou stěžovatelé závislí na rodičích (což nepopírají) a ti ani v době správního řízení dostatečně neovládali český jazyk; lze proto jen stěží hovořit o skutečném poutu stěžovatelů k České republice. Jiná dostatečně průkazná fakta, z nichž by bylo možno

usuzovat na dosaženou integraci stěžovatelů do společnosti v České republice, stěžovatelé ani správním orgánům, ani soudům nenabídli. Pocity či přání stěžovatelů, proč chtějí být občany České republiky, takovými fakty také nejsou.

[49] Napadený rozsudek pro výše uvedené skutečnosti ob stojí i ve světle zásad ovládajících správní uvážení a jeho odůvodnění správními orgány. Jak správně městský soud vycházejí z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002 - 46, a ze dne 13. 3. 2008, č. j. 5 As 51/2007 - 105, uvedl, není úkolem soudu nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, respektive zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Městský soud přitom v napadeném rozsudku neshledal, že by správní orgány při posuzování žádostí stěžovatelů o udělení českého státního občanství zneužily správního uvážení; závěry správních orgánů jsou správné a odpovídají okolnostem případu. Podle městského soudu se žalovaný v napadených rozhodnutích řádně vypořádal se všemi stěžovateli uplatněnými skutečnostmi, řádně a úplně zjistil skutkový stav věci a nevybočil ani z mezí a hledisek stanovených zákonem o státním občanství k hodnocení žádostí o udělení státního občanství a zohlednil přitom všechny relevantní skutečnosti. S těmito závěry městského soudu se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje, a kasační argumentaci vztahující se ke správnímu uvážení a rozsahu jeho přezkumu proto neshledává důvodnou.

[50] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatelů o podobnosti projednávané věci s věcmi vedenými správními orgány pod sp. zn. VS-4018/835.3/2-2016 a VS-4019/835.3/2-2016. Nejvyšší správní soud připomíná, co již stěžovatelům sdělil žalovaný i městský soud, tedy že každé z řízení o udělení státního občanství je utvářeno svými jedinečnými skutkovými okolnostmi, a každá žádost o udělení státního občanství je proto posuzována individuálně. Ve stěžovateli poukazovaných případech správní orgány shledaly, že žadatelka (a následně její bratr) byla dostatečně integrována do společnosti v České republice, aby jí mohlo být české státní občanství uděleno (a nebyla aplikována zásada jednotnosti státního občanství v rodině), nejednalo se však o případ, který by změnil rozhodovací praxi, jak namítají stěžovatelé, ale o skutkovými okolnostmi specifický (a od nyní posuzované věci odlišný) případ. To ničeho nemění na skutečnosti, že nadále správní orgány v souladu s judikaturou správních soudů uplatňují při svém rozhodování i zásadu jednotnosti státního občanství v rodině.

[51] Nejvyšší správní soud nakonec k námitce stěžovatelů, že správní orgány neodůvodnily, proč zamítly žádost stěžovatele a) o prominutí splnění podmínky zakotvené v § 14 odst. 1 písm. a) zákona o státním občanství (v době podání žádosti neměl v České republice povolen trvalý pobyt po dobu déle než 5 let), respektive proč uvedly, že tuto neprominuly s odkazem na nedostatečnou rodinnou a sociální integraci stěžovatele, uvádí, že s ohledem na to, že nezazněla již v žalobě, ač ji stěžovatelé uplatnit nepochybně mohli, je námitkou nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[52] S ohledem na právě přdestřené závěry proto neshledal Nejvyšší správní soud ani naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

pokračování

VI.

[53] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[54] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelé nebyli v řízení o kasační stížnosti úspěšní, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemají. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníkovi žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2022

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu